

همدلی دولت با منتقدین و تحقق حداکثری منافع ملی

۶ آذر ۱۳۹۴ ساعت ۲۲:۰۶

تاکیدات آشکار رهبر معظم انقلاب بر «لزوم در جریان جزئیات مذاکره قرار گرفتن مردم و منتقدان» و «توجه دولت به نقد منتقدین» بی تردید آثار و پیامدهای مثبتی بر روند مذاکرات هسته ای ایران با غرب خواهد گذارد. با مروری بر رهنمودهای مکرر رهبری عالی نظام و تاکیدات ایشان بر رعایت سه اصل «عزت»، «حکمت» و «مصلحت» در سیاست خارجی، می توان به نحوی مطلوب به تبیین تاکیدات معظم له در این رابطه پرداخت

جوان و تاریخ- سعید ملکی

پس از تفاهم هسته ای ایران با ۱+۵ در لوزان سوئیس در آغازین روزهای آوریل سال ۲۰۱۵ شاهد طرح انتقادات و پیشنهادات گوناگونی از سوی کارشناسان و حتی توده های مردم در این رابطه بودیم. «ابهام در نحوه برداشته شدن و لغو یکباره تحریمها»، «به مخاطره افتادن تحقیقات و توسعه در زمینه دانش هسته ای»، «تهدید امنیت ملی»، «منوط نمودن رفع تحریمها به گزارشهای آژانس بین المللی انرژی اتمی» و موارد دیگر از جمله انتقادهای کاملاً منطقی و متقنی است که تاکنون بارها از سوی کارشناسان و خبرگان مطرح گردیده است. متأسفانه دولت محترم و تیم دیپلماسی نه تنها از انتقادات مطرح شده استقبال مناسبی به عمل نیاوردند بلکه در مناسبتهای گوناگون، مستقیم و غیرمستقیم انتقادات مطرح شده را به «کم اطلاعی» و یا «غرض ورزی» منتقدین نسبت داده اند. رهبر معظم انقلاب در فرمایشات اخیر خود که در آستانه سالروز ولادت حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) و در دیدار با مداحان اهل بیت علیهم السلام مطرح شد، ضمن انتقاد تلویحی از این نوع برخورد، فرمودند:

«بعضی ها موافقت کردند، بعضی مخالفت کردند... البته من به خود مسئولین هم این را گفته ام همین چند روز؛ مسئولین باید بیایند مردم را و بخصوص نخبگان را از جزئیات و واقعیات مطلع کنند؛ ما چیز محرمانه نداریم، چیز مخفی نداریم. این مصداق همدلی با مردم است... الان فرصت خوبی است برای همدلی؛ یک عده ای مخالفند، یک عده ای اعتراض دارند؛ خیلی خب، مسئولین ما که مردمان صادقی هستند، مردمان علاقه مند به منافع ملی اند، بسیار خب، یک جمعی از مخالفین را — از آن افرادی را که شاخصند — دعوت کنند، حرفهای آنها را بشنوند؛ ای بسا در حرفهای آنها یک نکته ای باشد که این نکته را اگر رعایت کنند،

کارشان بهتر پیش برود؛ اگر چنانچه نکته‌ای هم نبود، آنها را قانع کنند؛ این میشود همدلی.»

تاکیدات آشکار رهبر معظم انقلاب بر «لزوم در جریان جزئیات مذاکره قرار گرفتن مردم و منتقدان» و «توجه دولت به نقد منتقدین» بی تردید آثار و پیامدهای مثبتی بر روند مذاکرات هسته‌ای ایران با غرب خواهد گذارد. با مروری بر رهنمودهای مکرر رهبری عالی نظام و تاکیدات ایشان بر رعایت سه اصل «عزت»، «حکمت» و «مصلحت» در سیاست خارجی، می‌توان به نحوی مطلوب به تبیین تاکیدات معظم له در این رابطه پرداخت. ایشان با تاکید بر آنکه رعایت سه اصل یاد شده باید چارچوب ارتباطات بین‌المللی ایران اسلامی را تشکیل دهد، این سه اصل اساسی را به عنوان راهگشای مسیر دیپلماسی در عرصه‌های مختلف بین‌المللی مطرح نموده و تمام دولت‌ها را فارغ از آنکه «چپ» باشند یا «راست» به رعایت این چارچوب ملزم ساخته‌اند.

اول) عزت

به باور رهبر معظم انقلاب عزت یعنی «تحمیل هیچ‌کس را قبول نکردن». با نگاهی گذرا به فلسفه وجودی دولت در قرون جدید واضح است که «پشتوانه ملی و مردمی» اساس و بنیان دولت‌های جدید را تشکیل داده است. به عبارت دیگر هر دولتی بسته به میزان اتکای خود به مردم کشورش در عرصه معادلات و روابط بین‌الملل دارای صلابت و اقتدار خواهد بود. بر چنین مبنایی هر دولتی که بتواند پشتوانه مردمی حداکثری را با خود به همراه داشته باشد هیچگاه به زیر بار حرف زور نخواهد رفت. ناگفته پیداست که همراه نمودن مردم و نخبگان با دولت پیش از هر چیز در گروی «محرم دانستن آنها» از یکسو و «گوش فرا دادن به نظر آنها»، از سوی دیگر خواهد بود.

دوم) حکمت

«حکیمانه و سنجیده کار کردن» عبارتی است که رهبری انقلاب در توضیح و تعریف اصل حکمت بدان اشاره نموده‌اند. واضح و مبرهن است که بهره‌مندی حداکثری از دیدگاه مخالفین و نظرات کارشناسی آنها چه آثار و پیامدهای مثبتی می‌تواند در گرفتن تصمیم صحیح داشته باشد. اساساً مشورت با کارشناسان مختلف که گاه حتی دیدگاه‌ها و سلیق کاملاً متفاوتی دارند یکی از لوازم اتخاذ تصمیمات صحیح را تشکیل داده است. این امر در موضوعات حساس مرتبط با سیاست خارجی از اهمیت بسیار گسترده‌تری برخوردار است.

سوم) مصلحت

رهبر انقلاب در تبیین مفهوم مصلحت بر دو موضوع «مصلحت انقلاب»، و اینکه این مصلحت «همه‌آ جانبه» است، تاکید نموده‌اند. با توجه به جایگاه اساسی مردم در انقلاب اسلامی ایران بی‌شک همدلی مسئولان با تمام مردم کشور چه آن دسته از مردم که موافق حرکت دولت در حوزه سیاست خارجی هستند و چه آن دسته از مردم که مخالف و منتقد وضعیت فعلی‌اند، در نهایت

مصلحت انقلاب و کشور را در بر خواهد داشت. به عبارت دیگر مصلحت تنها زمانی قابل تشخیص خواهد بود که دولت محترم نظرات موافقین و مخالفین را به طور همزمان مورد توجه و تدقیق قرار دهد و اساساً تمام مردم را در جریان تمام امور قرار دهد.

جمع بندی

لزوم توجه دولت به مردم و دیدگاه مخالفان هر چند موضوع جدید و تازه ای در رهنمودهای مقام معظم رهبری نیست با اینحال با توجه به شعار امسال این امر از اهمیت دوچندانی برخوردار می گردد. اگر نگاهی دوباره به سه اصل فوق اندازیم در خواهیم یافت که «لزوم همدلی دولت با مردم» ویژگی مشترکی است که در تمام این اصول به طور مستقیم بدان اشاره شده است. اساساً همدلی مسئولان دولت با مردم و منتقدین «عزت و سربلندی»، «اتخاذ تصمیمات حکیمانه و سنجیده» و «تحقق مصالح همه جانبه انقلاب اسلامی ایران» را با خود به همراه خواهد داشت. فارغ از مباحث اشاره شده که تنها گوشه ای از اهمیت «لزوم همراه نمودن مردم و منتقدین در مسیر مذاکرات هسته ای» را خاطر نشان ساخت در پایان به چند مورد دیگر به طور خلاصه اشاره نموده ایم:

- مخالفت منتقدین با مشی دولت در باب مذاکرات هسته ای نه تنها مشکلاتی را بر سر راه مذاکرات ایجاد نمی کند بلکه دولت می تواند از این موضوع در جهت اقناع بیشتر طرف غربی ایفا نماید.

- دولت با توجه دقیق به نظر مخالفین می تواند با بهره مندی از دیگر ظرفیتهای کارشناسی کشور (که طبیعتاً نظری همسو و یکسان با بدنه کارشناسی دولت ندارند)، ضمن تقویت توان کارشناسی خود با توانی بیشتر به مقابله با خدعه های طرف مقابل بپردازد.

- و نکته پایانی آنکه «تحکیم و تقویت انسجام و اتحاد ملی» آنها در اوضاع آشفته و نابه سامان منطقه یکی از بدیهی ترین نتایج «همراه نمودن مردم و توجه به نظر مخالفین» خواهد بود. موضوعی که تمام دولتتها با صرف هزینه های هنگفت در پی تحقق آن هستند با اینحال موضوع هسته ای فرصت مناسبی را در اختیار دولت یازدهم در جهت تحقق این هدف گذارده است.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۰۸۲۹/ملی-منافع-حداکثری-تحقق-منتقدین-دولت-همدلی>